

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

TARYBOS DIREKTYVA 1999/74/EB

1999 m. liepos 19 d.

nustatanti būtiniausius dedeklių vištų apsaugos standartus

(OL L 203, 1999 8 3, p. 53)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2003 m. balandžio 14 d. Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 806/2003	L 122	1	2003 5 16
► <u>M2</u>	2013 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva 2013/64/ES	L 353	8	2013 12 28

TARYBOS DIREKTYVA 1999/74/EB

1999 m. liepos 19 d.

nustatanti būtiniausius dedeklių vištų apsaugos standartus

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 37 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) 1988 m. kovo 7 d. Taryba priėmė Direktyvą 88/166/EEB ⁽⁴⁾, atitinkančią Teisingumo Teismo sprendimą byloje 131/86 (1986 m. kovo 25 d. Tarybos direktyvos 86/113/EEB, nustatančios minimalius bateriniuose narvuose laikomų dedeklių vištų apsaugos reikalavimus, panaikinimas);
- (2) Direktyvos 88/166/EEB 9 straipsnis reikalauja, kad iki 1993 m. sausio 1 d. Komisija pateiktų ataskaitą apie mokslo pasiekimus vištų, auginamų pagal įvairias sistemas, gerovės srityje ir dėl direktyvos priedo nuostatų su pasiūlymais padaryti bet kokius tinkamus pakeitimus;
- (3) 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/58/EB dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos ⁽⁵⁾, parengta vadovaujantis Europos konvencija dėl ūkininkavimui skirtų gyvulių apsaugos, pateikia Bendrijos nuostatas, skirtas Konvencijoje nustatytų principų įgyvendinimui, kurios apima nuostatas dėl fiziologines ir etologines gyvūnų reikmes atitinkančių laikymo vietų, maisto, vandens ir priežiūros;
- (4) 1995 m. Europos konvencijos dėl ūkininkavimui skirtų gyvulių apsaugos Nuolatinis komitetas priėmė išsamią rekomendaciją, kurioje kalbama ir apie dedekles vištas;
- (5) dedeklių vištų apsauga priklauso Bendrijos kompetencijai;
- (6) skirtumai, galintys iškreipti konkurencijos sąlygas, trukdo sklandžiai organizuoti gyvūnų ir gyvulinių produktų rinką;

⁽¹⁾ OL C 157, 1999 6 4, p. 8.

⁽²⁾ OL C 128, 1999 5 7, p. 78.

⁽³⁾ OL C 101, 1999 4 12.

⁽⁴⁾ OL L 74, 1988 3 19, p. 83.

⁽⁵⁾ OL L 221, 1998 8 8, p. 23.

▼B

- (7) 2 dalyje minimoje Komisijos ataskaitoje, pagrįstoje Veterinarijos mokslinio komiteto nuomone, daroma išvada, kad dabartiniuose bateriniuose narvuose laikomų ir pagal kitas sistemas auginamų dedeklių vištų gerovės sąlygos nėra tinkamos ir kad laikant vištas tokiuose narvuose negali būti tenkinami tam tikri jų poreikiai; todėl turėtų būti nustatyti patys aukščiausi standartai atsižvelgiant į įvairius parametrus, į kuriuos būtina atsižvelgti, kad tos sąlygos pagerėtų;
- (8) tačiau tam tikrą laiką, kurį reikia nustatyti, nepagerintos narvų sistemos gali būti toliau naudojamos tam tikromis sąlygomis, įskaitant patobulintus konstrukcijos ir erdvės reikalavimus;
- (9) turi būti išsaugoma pusiausvyra tarp įvairių aspektų, į kuriuos reikia atsižvelgti, tarp jų abiejų gerovės ir sveikatos, ekonominių bei socialinių aplinkybių, taip pat ir poveikio aplinkai;
- (10) kol atliekami pagal įvairias sistemas auginamų dedeklių vištų gerovės tyrimai, tikslinga priimti nuostatas, leidžiančias valstybėms narėms pasirinkti joms tinkamiausią sistemą arba sistemas;
- (11) Komisija privalo pateikti naują ataskaitą su pasiūlymais, kurie būtų padaryti atsižvelgiant į tą ataskaitą;
- (12) todėl Direktyva 88/166/EEB turi būti panaikinta ir pakeista kita,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. Šioje direktyvoje pateikiami būtiniausi dedeklių vištų saugos standartai.

2. Ši direktyva netaikoma:

— įmonėms, kuriose yra mažiau kaip 350 dedeklių vištų,

— įmonėms, auginančioms veislines dedekles vištas.

Tačiau tokioms įmonėms tebetaikomi atitinkami Direktyvos 98/58/EB reikalavimai.

2 straipsnis

1. Prireikus taikomi Direktyvos 98/58/EB 2 straipsnyje nurodyti apibrėžimai.

▼B

2. Be to, šioje direktyvoje vartojami tokie apibrėžimai:
- a) „dedeklės vištos“ reiškia *Gallus gallus* veislės vištas, kurios yra pakankamai subrendusios, kad galėtų dėti kiaušinius, neskirtus perinti;
 - b) „lizdas“ reiškia kiekvienai vištai arba vištų grupei (grupinis lizdas) skirtą atskirą vietą kiaušiniams dėti, kurios paklotas negali būti iš vielinio tinkelio, susiliečiančio su paukščiais;
 - c) „pakratai“ reiškia bet kokią purią medžiagą, leidžiančią vištoms tenkinti savo etologines reikmes;
 - d) „naudingas plotas“ reiškia mažiausiai 30 cm pločio ir 45 cm aukščio vietą su grindimis, kurių nuolydis ne didesnis kaip 14 %. Lizdavietės nelaikomos naudingu plotu.

3 straipsnis

Valstybės narės, atsižvelgdamos į jų patvirtintą sistemą arba sistemas, užtikrina, kad dedeklių vištų savininkai ir laikytojai taikytų ne tik atitinkamas Direktyvos 98/58/EB ir jos priedo nuostatas, bet ir toliau nurodytoms sistemoms būdingus reikalavimus:

- a) arba I skyriuje pateiktas nuostatas dėl alternatyvių sistemų;
- b) arba II skyriaus nuostatas dėl nepagerintų narvų sistemos;
- c) arba III skyriaus nuostatas dėl pagerintų narvų.

I SKYRIUS**Nuostatos, taikomos alternatyvioms sistemoms***4 straipsnis*

1. Valstybės narės užtikrina, kad nuo 2002 m. sausio 1 d. naujos arba perstatytos gamybos sistemos, apie kurias kalbama šiame skyriuje, ir visos tokios pirmąsyk pradėtos naudoti gamybos sistemos atitiktų ne mažesnius reikalavimus nei toliau nurodyti.

1. Visos laikymo sistemos turi būti įrengtos taip, kad visos dedeklės vištos turėtų:
- a) arba linijinės lesyklos, kuriose vienam paukščiui yra skirta ne mažiau kaip 10 cm, arba žiedinės lesyklos, kuriose vienam paukščiui skirta ne mažiau kaip 4 cm;
 - b) arba ištisines lovelio tipo girdyklas, kuriose vienai vištai yra skirta 2,5 cm, arba žiedinės lovelio tipo girdyklas, kuriose vienai vištai skirta 1 cm.

Be to, naudojant automatines girdyklas arba indus, viena tokia girdykla yra skirta dešimčiai vištų; jei yra įmontuoti vandens taškai, kiekviena višta turi pasiekti mažiausiai du indus arba dvi automatines girdyklas;

▼B

c) ne mažiau kaip vieną lizdą septynioms vištoms. Jei naudojami grupiniai lizdai, 1 kv. metro plote turi būti ne daugiau kaip 120 vištų;

d) tinkamas laktas neaštriomis briaunomis, kuriose vienai vištai yra skirta ne mažiau nei 15 cm. Laktos negali būti įrengiamos virš pakratų, tarpas tarp horizontaliai išdėstytų laktų turi būti ne mažesnis kaip 30 cm, o tarp laktos ir sienos – ne mažesnis kaip 20 cm;

e) mažiausiai 250 cm² plotą vienai vištai, o mažiausiai trečdalis grindų turi būti pakreikta.

2. Įrenginių grindų konstrukcija turi būti tokia, kad vištai stovint, abiejų kojų visų trijų į priekį nukreiptų pirštų nagai remtųsi į grindis.

3. Be šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktų nuostatų, dar taikomi šie reikalavimai:

a) jei taikomos tokios vištų auginimo sistemos, kai dedeklės vištos gali laisvai vaikščioti įvairiuose aukštuose:

i) tų aukštų turi būti ne daugiau kaip keturi;

ii) talpyklos kiekviename aukšte turi būti ne žemesnės kaip 45 cm;

iii) girdyklos ir lesyklos turi būti išdėstytos taip, kad būtų prie jų vienodai galėtų prieiti visos vištos;

iv) narvai aukštuose turi būti išdėstyti taip, kad mėšlas nebyrėtų į žemiau esančius aukštus;

b) jei dedeklėms vištoms yra sudarytos sąlygos išeiti į lauke esančius aptvarus:

i) per visą pastato ilgį turi būti padarytos kelios mažiausiai 35 cm aukščio ir 40 cm pločio landos, vedančios tiesiai į lauką; bet kokiu atveju 1 000 vištų iš viso turi būti skirta 2 m landa;

ii) lauko aptvarai turi būti:

— pakankamo ploto laikomų paukščių skaičiui ir tinkamo grunto, kad būtų išvengta bet kokio užteršimo;

— su priedanga, skirta apsaugoti nuo blogo oro ir plėšrūnų, ir, jei reikia, su tinkamomis girdyklomis.

▼B

4. Paukščių būrio tankumas turi būti ne didesnis kaip devynios dedeklės vištos viename kv. metre naudingo ploto.

Tačiau, kai naudingas plotas sutampa su turimu grindų plotu, valstybės narės gali leisti, kad iki 2011 m. gruodžio 31 d. įmonėse, taikančiose šią sistemą 1999 m. rugpjūčio 3 d., viename kv. metre būtų 12 vištų.

2. Valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 1 dalyje pateikti būtiniausi standartai būtų taikomi visoms alternatyvioms vištų laikymo sistemoms nuo 2007 m. sausio 1 d.

II SKYRIUS

Nuostatos, taikomos vištas auginant nepagerintuose narvuose*5 straipsnis*

1. Valstybės narės užtikrina, kad nuo 2003 m. sausio 1 d. visos šiame skyriuje minimos narvų sistemos atitiktų bent šiuos reikalavimus:

- 1) kiekvienai vištai turi būti skirta mažiausiai 550 cm² narvo ploto, matuojant horizontalioje plokštumoje, kuris gali būti naudojamas be apribojimų ir į kurį visų pirma neįskaitomas nepanaudotas plotas, kurį užima pertvarų plokštės, naudojamos naudingam plotui atskirti;
- 2) turi būti įtaisytas lesalo lovelis, kurį galima būtų pasiekti be kliūčių. Jo ilgis turi būti nustatomas narve esančių vištų skaičių dauginant iš 10 cm ir negali būti mažesnis;
- 3) jei nėra įrengtų automatinių girdyklų arba girdymo indų, kiekviename narve turi būti ištisinis vandens lovelis, kurio ilgis toks pat kaip 2 punkte minėto lesalo lovio. Kai girdymo taškai prijungti prie vandentiekio, šalia kiekvieno narvo turi būti bent dvi automatinės girdyklos arba du girdymo indai;
- 4) narvo aukštis 65 % viso ploto turi būti ne mažesnis kaip 40 cm, o visuose kituose taškuose – ne mažesnis kaip 35 cm;
- 5) narvo grindų konstrukcija turi būti tokia, kad abiejų kojų visų trijų į priekį nukreiptų pirštų nagai remtųsi į grindis. Grindų nuolydis turi neviršyti 14 arba 8 %. Jei grindims naudojamas ne stačiakampių skylučių formos vielinis tinklelis, valstybės narės gali leisti didesnę nuolydžio kampą;
- 6) narvuose turi būti įtaisytos tinkamos nagų dilinimo priemonės.

2. Valstybės narės užtikrina, kad nuo 2012 m. sausio 1 d. būtų uždrausta auginti vištas šiame skyriuje nurodytuose narvuose. Be to, nuo 2003 m. sausio 1 d. negalima gaminti ir pradėti eksploatuoti šiame skyriuje minimų narvų.

▼ **M2**

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, Majote, kuris yra atokiausias regionas, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 349 straipsnyje (toliau – Majotas), dedeklės vištos gali toliau būti auginamos šiame skyriuje nurodytuose narvuose iki 2017 m. gruodžio 31 d.

Nuo 2014 m. sausio 1 d. šiame skyriuje nurodytų narvų Majote negalima gaminti ir pradėti eksploatuoti.

Įmonių, kurios augina dedekles vištas šiame skyriuje nurodytuose narvuose, kiaušiniai pateikiami tik Majoto vietos rinkai. Tie kiaušiniai ir jų pakuotės turi būti aiškiai pažymėti specialiu ženklu, kad būtų galima atlikti būtinus patikrinimus. Ne vėliau kaip 2014 m. sausio 1 d. Komisijai pateikiamas aiškus šio specialaus ženklo apibūdinimas.

▼ **B**

III SKYRIUS

Nuostatos, taikomos vištas auginant pagerintuose narvuose*6 straipsnis*

Valstybės narės užtikrina, kad po 2002 m. sausio 1 d. visi šiame skyriuje minimi narvai atitiktų bent šiuos reikalavimus:

1) dedeklės vištos turi turėti:

a) mažiausiai 750 cm² narvo plotą kiekvienai vištai, iš jo 600 cm² sudaro naudingas plotas; narvo aukštis, išskyrus aukštį virš naudingo ploto, turi būti ne mažesnis kaip 20 cm kiekviename taške ir nė vieno narvo visas plotas negali būti mažesnis kaip 2000 cm²;

b) lizdą;

c) pakratus, tinkamus lesioti ir kapstyti;

d) tinkamas laktas, ant kurių vienai vištai skiriama mažiausiai 15 cm;

2) turi būti įtaisytas lesalo lovelis, prie kurio jos gali laisvai prieiti. Jo ilgis turi būti nustatomas narve esančių vištų skaičių dauginant iš 12 cm ir negali būti mažesnis;

3) kiekviename narve turi būti įrengta girdymo sistema, atitinkanti vištų grupės dydį; jei įrengtos automatinės girdyklos arba girdymo indai, kiekviena višta turi turėti galimybę prieiti prie ne mažiau kaip dviejų automatinių girdyklų arba dviejų vandens indų;

4) kad vištas būtų lengviau tikrinti, suleisti į narvą ir išleisti iš jo, eilių tarp narvų plotis turi būti mažiausiai 90 cm, o tarpas tarp pastato grindų ir apatinio narvo grindų – ne mažesnis kaip 35 cm;

▼B

5) narvuose turi būti įtaisytos tinkamos nagų dilinimo priemonės.

IV SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos*7 straipsnis*

Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos įregistruotų įmones, kurioms taikoma ši direktyva, ir suteiktų joms skiriamąjį numerį, kuris leistų nustatyti, iš kur pateko į rinką maistui skirti kiaušiniai.

Šio straipsnio įgyvendinimo priemonės turi būti nustatytos iki 2002 m. sausio 1 d. 11 straipsnyje nurodyta tvarka.

8 straipsnis

1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad kompetentingos institucijos atliktų patikrinimus ir nustatytų, ar laikomasi šios direktyvos nuostatų. Tai gali būti nustatoma atliekant ir kitus patikrinimus.

2. Nuo datos, kuri turi būti nustatyta 11 straipsnyje nurodyta tvarka, valstybės narės pateikia Komisijai patikrinimų, atliktų laikantis šio straipsnio 1 dalies reikalavimų, ataskaitą. Komisija pateikia Veterinarijos nuolatiniam komitetui šių ataskaitų suvestinę.

3. Komisija 11 straipsnyje nurodyta tvarka iki 2002 m. sausio 1 d. pateikia pasiūlymus dėl šių dalykų suderinimo:

- a) šio straipsnio 1 dalyje paminėtų patikrinimų;
- b) šio straipsnio 2 dalyje paminėtų ataskaitų formos ir turinio ir jų pateikimo dažnumo.

9 straipsnis

1. Kad šios direktyvos reikalavimų būtų vienodai laikomasi, jei būtina, Komisijos veterinarijos ekspertai kartu su kompetentingomis institucijomis gali:

- a) patikrinti, ar valstybės narės atitinka minėtus reikalavimus;
- b) atlikti patikrinimus vietoje, siekiant užtikrinti, kad kompetentingų institucijų patikrinimai būtų atliekami laikantis šios direktyvos.

2. Valstybė narė, kurios teritorijoje atliekamas patikrinimas, suteikia informaciją, kurios gali prireikti Komisijos veterinarijos ekspertams. Prieš parengiant ir išplatinant galutinę ataskaitą, patikrinimų rezultatai turi būti aptariami su suinteresuotos valstybės narės kompetentinga institucija.

▼B

3. Suinteresuotos valstybės narės kompetentinga institucija imasi visų priemonių, kurių gali prireikti atsižvelgus į patikrinimų rezultatus.
4. Išsamios šio straipsnio taikymo taisyklės, jei reikia, patvirtinamos 11 straipsnyje nurodyta tvarka.

10 straipsnis

Komisija ne vėliau kaip iki 2005 m. sausio 1 d. pateikia Tarybai ataskaitą dėl įvairių dedeklių vištų auginimo sistemų ir ypač dėl aprašytų šioje direktyvoje, parengtą remiantis Veterinarijos mokslinio komiteto nuomone ir atsižvelgiant į patologinius, zootechninius, fiziologinius ir etologinius įvairių sistemų aspektus bei poveikį aplinkai.

Rengiant tą ataskaitą, taip pat atsižvelgiama į socialinius ir ekonominius įvairių sistemų padarinius bei jų poveikį Bendrijos ekonomikos partneriams.

Be to, su ataskaita pateikiami atitinkami pasiūlymai, padaryti atsižvelgus į ataskaitos išvadas ir Pasaulinės prekybos organizacijos derybų rezultatus.

Taryba priima sprendimą dėl šių pasiūlymų kvalifikuotąja balsų dauguma per 12 mėnesių nuo jų pateikimo.

▼M1*11 straipsnis*

1. Komisijai padeda Reglamento (EEB) Nr. 178/2002 ⁽¹⁾ 58 straipsniu įsteigtas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šį straipsnį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB ⁽²⁾ 5 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas terminas yra trys mėnesiai.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

▼B*12 straipsnis*

Šiuo dokumentu Direktyva 88/166/EEB yra panaikinama nuo 2003 m. sausio 1 d.

13 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus, įstatymų lydimuosius aktus ir administracines nuostatas, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos nuostatų, ne vėliau kaip iki 2002 m. sausio 1 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą, arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

⁽¹⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

▼B

2. Valstybės narės, laikydamosi Sutarties bendrųjų taisyklių, gali savo teritorijose išlaikyti arba taikyti griežtesnes dedeklių vištų apsaugos nuostatas nei numatytos šia direktyva.
3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinių įstatymų nuostatų tekstus.

14 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

15 straipsnis

Ši direktyva yra skirta valstybėms narėms.

PRIEDAS

Be atitinkamų Direktyvos 98/58/EB nuostatų, taikomi ir šie reikalavimai:

1. Vištų savininkas arba už jas atsakingas asmuo mažiausiai kartą per dieną turi apžiūrėti visas vištas.
2. Garso lygis turi būti sumažintas iki minimalaus. Vengiama nuolatinio arba staigaus triukšmo. Ventilatoriai, lesinimo mechanizmai arba kiti įrenginiai turi būti taip sukonstruoti, išdėstyti, eksploatuojami ir remontuojami, kad keltų kuo mažiau triukšmo.
3. Pastatuose turi būti pakankamai šviesu, kad vištos galėtų matyti viena kitą ir kad jas būtų galima matyti, kad būtų galima akimis apžvelgti jų aplinką ir aprėpti visus aukštus, kuriuose vyksta aktyvi veikla. Kai patalpą apšviečia natūrali šviesa, jos angos turi būti įrengtos taip, kad šviesa visoje patalpoje pasiskirstytų vienodai.

Po pirmųjų pratinimo prisiderinti prie šviesos dienų nustatomas toks šviesos režimas, kuris leistų išvengti sveikatos ir elgesio sutrikimų. Jis turi atitikti paros (24 val.) ritmą, įskaitant atitinkamą nepertraukiamą tamsos periodą, kuris, atsižvelgiant į indikacijas, užimtų apie trečdalį paros, kad vištos galėtų pailsėti ir išvengti imunodepresijos bei regėjimo anomalijų. Reikėtų numatyti atitinkamos trukmės prieblandos periodą, kada šviesa prislopinama tiek, kad vištos galėtų be kliūčių ir nesusižeisdamos sutūpti ant laktų.

4. Tos pastatų, įrenginių arba indų dalys, kurias vištos liečia, kruopščiai valomos ir dezinfekuojamos sistemingai ir po kiekvieno vištų išvežimo prieš suleidžiant naują partiją. Kol narvuose laikomos vištos, jų paviršiai ir visi įrenginiai turi būti patenkinamai švarūs.

Paukščių išmatos turi būti šalinamos tada, kai būtina, o negyvos vištos šalinamos kasdien.

5. Narvai turi būti įrengti taip, kad vištos neišlįstų.
6. Patalpoje, kurioje yra dvi arba daugiau kaip dvi narvų eilės, turi būti reikiami įtaisai arba imamasi atitinkamų priemonių, kad būtų galima patikrinti visas eiles ir lengvai pašalinti vištas.
7. Narvo durų projektas ir matmenys turi būti tokie, kad būtų galima išimti iš narvo vištą nesuteikiant jai bereikalingo skausmo arba jos nesužalojant.
8. Nepažeidžiant Direktyvos 98/58/EB priedo 19 punkto nuostatų, draudžiamas bet koks vištų luošinimas.

Tačiau tam, kad vištos nepešiotų plunksnų arba nekapotų viena kitos, valstybės narės gali leisti apipjaustyti snapus jaunesniems kaip 10 dienų viščiukams, iš kurių bus išaugintos dedeklės vištos, ir tai turi atlikti kvalifikuoti darbuotojai.